5 BANI EXEMPLARUL. — ANUL XXXII. — N-rul 314 — 6 PAGINI — VINERI 14 NOEMBRIE 1914

ABONAMENTE
ROMÂNIA: Lei 4.65 / 9.15 / 18.— — STRĂINĂTATE: Lei 3 luni 10.- / 6 luni 20.- / Un an 40.-

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN

UNIVERSUL

CELE DIN URMĂ STIRI DIN LUMEA ÎNTREAGĂ
TELEGRAFICE ŞI TELEFONICE

ANUNCIURI
PAGINA III
Linia corp 7 Bani
Idem pag IV 50 40
In ariii şi reclame 3,50 linia
Anunturi sau informatiuni mortuare dupa marime dela 60–150 lei

Redacţia şi Administraţia: — Bucureşti — 11. Brezoianu. 11

ICGB

Ruşii aŭ pătruns din nou în Ungaria

Episod dramatic al retragerii englezilor dela Mons

Ploaĭ bombele asupra unui adăpost al Crucei Roşii in Belgia, iar cei mai uşor răniţi dau ajutor celor mai greu răniţi

Ruşii au pătruns din nou în Ungaria

***Budapesta, 11 (sosită 12).*— După ziarul „Lloyd“ ruşii au pătruns într'adevăr prin Carpaţi in comitatul Ung, dar au fost respinşi şi se retrag spre graniţă. Mai sunt încă în comitatul Zemplin câteva slabe detaşamente ruseşti, dar trupele noastre le-au atacat. (Kor. Bureau).**

Bucureşti, 13 Noembrie.

CHESTIA DE OPORTUNITATE

Am anunţat că persoane venite de peste munţi, au adus ştirea că sunt îngrămădite trupe austro-ungare în apropiere de graniţele noastre. Firesc că aceste măsuri nu pot fi decât în proporţie cu forţele disponibile în afară de acele angajate la nord contra ruşilor, la sud contra sârbilor.

Zicem: în proporţie cu forţele disponibile, deoarece după ştirile din urmă vedem că atât la nord cât şi la sud austro-ungarii sunt mai mult în strâmtoare decât la largul lor.

Dar e firesc, adăugăm, ca să se gândească la o apărare şi ăci în direcţiunea României, căci prea hotărît şi întins s'a rostit spiritul public aci la noi pentru o acţiune de eliberare a românilor din Austro-Ungaria, decât ca să nu se întărească acolo credinţa că nici oficialitatea, „factorii“ răspunzători“, nu vor mai putea să reziste mult timp presiunii, tot mai covârşitoare, a sentimentului popular, isbucnit cu atâta putere şi sprijinit de marea majoritate a fruntaşilor ţării, şi nu numai a fruntaşilor vieţii propriu zise intelectuale, ci şi a fruntaşilor vieţii politice, — cu foarte puţine escepţiuni, sau mai bine zis rezerve, căci şi aceştia ezită mai mult numai din consideraţii de oportunitate, decât de principiu.

Dar tocmai chestia de oportunitate este care se pune în chip din ce în ce mai îngrijitor, cu cât la Viena şi Budapesta se micşorează, dispare, credinţa că România va perzista cu adevărat până la sfârşit în atitudinea ei de neutralitate, — fără a mai fi nici vorba acuma despre speranţe că ea ar putea să iasă din această neutralitate împotriva Rusiei şi alături de austro-maghiari.

Cu cât această eventualitate apare mai probabilă şi mai apropiată austro-maghiarilor, cu atât şi pregătirile lor au să înainteze. Iar la războiu se ştie că una din condiţiile de căpetenie de isbândă este şi repeziciunea hotărîrilor.

In actualul războiu chiar, cine nu ştie cât s'a contat pe faptul că unii erau mai pregătiţi decât alţii, şi astfel cei dintâi au putut repurta dela început succese cari ar fi devenit cu totul indoelnice dacă s'ar fi aşteptat, măcar şi numai câteva zile, până când şi ceilalţi s'ar fi putut prezinta mai pregătiţi.

De aceea este mare primejdia tergiversărilor, mai ales când spiritul public se rosteşte cu atâta tărie ca la noi, şi când oficialitatea nu e hotărîtă a-i rezista până la sfârşit... Şi credem că nu aceasta este şi poate să fie hotărîrea ei.

„Factorii răspunzători“ îşi pun negreşit răspunderea în joc, cu o intrare în acţiune. Dar tot atât de mult, dacă nu şi mai mult, şi-o pun cu o neintrare la timp în acţiune... Deci iată chestiunea de oportunitate. Deslegarea ei e problema ceasului de faţă.

Un nou transport de aur german pentru Turcia

Din sursă bine informată aflăm, că la Predeal a sosit cu trenul, eri, la orele 3 d. a., un transport de 700 kgr. aur german cu destinaţia pentru Turcia.

D-l ministru Anghelescu a înştiinţat despre aceasta pe d-l ministru de finanţe, Costinescu, cerându-i avizul asupra măsurilor ce sunt de luat.

O polemică politică

— Denunţarea acordului între partide —

O polemică energică şi chiar violentă s'a iscat între ziarele conservatoare Epoca *şi* La Politique *şi între aceste şi ziarul conservator democrat* La Roumanie.

Ziarul La Politique *vorbind de ştirea cu privire la o victorie sârbească, ştire sosită ziarelor din Capitală dela corespondenţii din Severin, care au aflat'o la Vladova, spunea, că această ştire a fost inventată pentru a folosi întrunirei* Acţiunei Naţionale.

La această afirmaţiune Epoca *de eri răspunde calificând'o de impertinenţă şi denunţând că inspiratorul ziarului* La Politique *a telefonat la* Epoca, *cerând să se facă o mare reclamă în jurul unei victorii nemţeşti cari nici n'a existat.* Epoca *adaugă textual următoarele la adresa inspiratorului ziarului* La Politique, *d-l Marghiloman.*

„Acel care uzează de asemenea mijloace în favoarea unei cauze care e aceea a vrăjmaşilor noştri, deşi în public n'are curajul opiniunilor sale şi pretinde că face aceeaşi politică ca şi noi, ar fi bine inspirat dacă ne ar cruţa lecţiile sale de lealitate“.

Epoca fiind organul autorizat al d-lui Filipescu, se poate uşor înţelege de ce această violentă ieşire contra d-lui Marghiloman a fost cri foarte viu discutată în cercurile politice.

Ziarul La Roumanie *asupra aceleiaşi chestiuni, într'un articol prim ce se atribue d-lui Take Ionescu, după ce arată că e absurd să se creadă că ştirea cu victoria sârbească a putut fi inventată pentru a folosi* Acţiunei Naţionale *la întrunire, într'o cât, o victorie a sârbilor ar înlătura unul din motivele unei intrări imediate a României în acţiune, spune următoarele:*

„Ziarul oficios al şefului partidului conservator acuză pe d-nii Filipescu, Delavrancea, Grădişteanu şi pe atâţi alţii că vor să înşele opinia publică printr'o campanie alimentată cu ştiri false. El declară în acelaş timp că ţara este în contra sentimentului acestor domni.

„Dar atunci se pune din nou— şi de data aceasta cu o intensitate extremă—problema de a se şti care este politica partidului conservator în chestiunea naţională.

„Partidul conservator-democrat s'a putut găsi de acord cu partidul liberal asupra deciziunilor luate sau de luat. Dar partidul conservator era deasemenea de acord după cât se pare. Or, daca politica partidului conservator este aceea care transpiră în fiecare zi, în fiecare linie, în fiecare cuvânt al ziarului „La Politique“ şi al foilor de varză cari o secundează, atunci ESTE IMPOSIBIL SA MAI FIE ACORD INTRE CELE TREI PARTIDE DE GUVERNAMINT. SI IN ACEST CAZ ESTE INTRE PARTIDUL CONSERVATOR-DEMOCRAT ŞI CEL CONSERVATOR, UN AŞA ANTAGONISM, INCAT ACORDUL IN TREI DEVINE DE O ABSOLUTA IMPOSIBILITATE“.

Acţiunea Naţională

Membrii „Acţiunei Naţionale“ s'au întrunit Marţi d. a. la d. Nicolae Filipescu acasă.

S'au luat dispoziţiuni pentru marea întrunire publică ce se va ţine Duminică la orele 2 şi jum. d. a. la Dacia.

Vor vorbi la această a doua întrunire d-nii Nicolae Filipescu, Nicolae Fleva, profesor dr. Toma Ionescu, profesor Em. Antonescu, Ion Grădişteanu şi alţii.

Membrii „Acţiunei Naţionale“ au luat apoi cunoştinţă de une'e amănunte asupra neregiuirilor ungureşti din Maramureş.

RAZBOIUL anglo-franco-german

Germanii siliţi să se retragă

— Prin telegrafia fără fir —

Paris, Turnul Eifel, 23 Noembrie st. n., orele 2. — ***In ziua de 21 st. n., a fost linişte pe tot frontul. Eri însă, pe aripa stângă a armatei noastre din Belgia până la Oise, a urmat o canonadă intermitentă, mai activă şi în rezultate mai fericite de partea noastră decât de partea germanilor. Mai multe linii de tranşee inamice au fost complet distruse de artileria franceză, aşa că germanii sunt ocupaţi astăzi cu construirea noilor tranşee, câteva sute de metri mai înapoi. Pe aripa noastră dreaptă în Woevre, la Epargnes, nu departe de Combres, am reuşit cu succes la cinci atacuri pe cari infanteria germană le-a dat în formaţiune compactă şi într'un interval de 2 ore. Toate însă au fost oprite şi împrăştiate cu ajutorul artileriei, fără să fie nevoe de intervenţia infanteriei noastre.***

Marile pierderi ale germanilor

Londra, 10 (sosită 11).—O persoană ataşată la cartierul general englez în Belgia, face să reiasă în rapoartele ei, pierderile îngrozitoare pe care germanii au avut să le sufere în împrejurimile oraşului Ypres.

După un atac german, 1200 de cadavre de soldaţi germani au fost găsite în faţa unei întăriri engleze de o lungime de numai 800 metri.

Deşi germanii au făcut aceste jertfe enorme, ei nu au putut până acum să se apropie de oraşul Ypres şi poziţiunea aliaţilor e mai puternică acum decât a fost vreodată. (Prin Legaţiunea engleză).

Născocirile agenţiilor germane

Londra, 11. — *Raportul publicat de Wolffbureau în care se pretindea că 15.000 de soldaţi englezi s'ar fi înecat în canalul Ypres, e o simplă născocire. (Prin legaţiunea engleză).*

Comunicat oficial german

Berlin, 11. — *Marele stat major al cartierului general anunţa data de 11:*

Azi dimineaţă ca şi eri vase engleze au apărut pe coastele Flandrei şi au bombardat Lombartzyde şi Zeebrugge făcând slabe perderi trupelor noastre, dar un număr de locuitori au fost ucişi şi răniţi.

La Vest n'au intervenit modificări esenţiale. (Wolffbureau).

Comunicat francez

Paris, 10 (sosită 11).— **Comunicatul francez din 10 Noembrie, orele 23 zice: Azi, ca şi eri, au fost lupte de artilerie în nordul Franţei, lângă Soissons şi Reims.**

In Argonnes, au fost violente atacuri din ambele părţi, dar fără nici un rezultat. (Havas).

Scufundarea unui submarin german

Berlin, 11.—**După o comunicaţiune oficială a amiralităţii engleze din 10 Noembrie submarinul german U 18 a fost scufundat de un vas englez de patrulare pe coasta scoţiană de Nord. După o ştire a Agenţiei Reuter, contratorpilorul Garry a salvat 3 ofiteri şi 23 de oameni din echipaciu; un om s'a înecat. (Wolffbureau).**

RAZBOIUL AUSTRO-SARB

Zăpada îngreuează operaţiunile în Serbia

Sofia, 11. — *După o ştire din Niş, se dau lupte înverşunate lângă Lazarevatz.*

In întreaga Serbie zăpada e de un metru, din care cauză situaţia miilor de fugari, cari cutreeră ţara fără nici o ţintă, şi a trupelor sârbeşti rău îmbrăcate este desperată.

Din toate direcţiunile se concentrează trupe pe linia Gorni—Milanovatz—Arangelovatz, unde s'a retras ariergarda sârbă. R.

O nouă victorie sârbească

Niş, 11. — ***In noaptea de 8 Noembrie, pe la orele 11, inamicul a încercat să treacă peste Kolubara pe frontul Dragevatz - Vodenitza-Staroselor. Trupele noastre au lăsat pe inamic să treacă pe ţărmul drept, o parte din forţele lui, în urmă l'au atacat. Am făcut 7 ofiţeri, 57 subofiţeri şi 268 de soldaţi prizonieri. Inamicul surprins n'a mai avut vreme să se desfăşoare; totuşi el a opus o rezistenţă puternică, dar totul a fost inutil. Tot ce n'a fost nimicit, a fost făcut prizonier. O parte totuşi a reuşit să scape, fără ca să poată trece râul Kolubara şi aceşti rămaşi în viaţă, se predau încetul cu încetul în grupe.***

Luptele pe liniile Lazarevatz-Mionitza mai la Sud de linia precedentă se continuă de mai multe zile şi durează şi acuma. Am obţinut unele succese parţiale pe această linie. La Sud de satul Şopici ai noştri printr'un atac neaşteptate au respins pe inamic. Am luat inamicului 3 ofiţeri şi 136 soldaţi şi două mitralii.

Pe restul frontului nimic de semnalat. (Pressbureau).

Acordul dintre Puterile Triplei Înţelegeri.

Petrograd, 11. — **Răspunzând invenţiunilor germane care pretind că s'ar fi ivit neînţelegeri între Puterile din Tripla-Înţelegere, „Daily Chronicle“ declara că nici odată înţelegerea dintre ele nu a fost mai strânsă şi mai armonioasă. Acum englezii înţeleg mai clar cât de scumpe sunt pentru Franţa provinciile Alsacia şi Lorena. (Westnik).**

Reprezentantul Italiei în Grecia la Roma

Roma, 10 (sosită 11). — Se telegrafiază din Brindisi că reprezentantul Italiei în Grecia, contele Bosdari, care a plecat din Atena, a trecut prin Brindisi spre Roma. (A. T. I.).

Germanii se pregătesc pentru campania de iarnă

Roma, 10 (sosită 11). — *După ziarul „Lokal Anzeiger“, pe ambele fronturi ale războiului germanii au pregătit cartiere de iarnă; soldaţii germani sunt bine îmbrăcaţi cu haine de lână şi au coverturi groase. (A. T. I.).*

Supuşii străini din Austro-Ungaria

Roma, 10 (sosită 11). — *Se anunţă din Budapesta că guvernul a ordonat supuşilor străini să se prezinte autorităţilor tocmai la 29 Noembrie, pe când în celelalte state beligerante supuşii austriaci au fost închişi de la începutul războiului. (A. T. I.).*

RAZBOIUL anglo-ruso-turc

In Armenia

Roma, 10 (sosită 11). — **In regiunea Erzerum s'au obţinut progrese importante şi avangardele ruse urmăresc continuu pe turci dincolo de Juzy. (A. T. I.)**

Marea Neagră minată

Roma, 10 (sosită 11). — **Malul rusesc al Mării Negre este presărat cu mine la distanţe de câte 20 de leghe. Intrarea în gurile fluviilor Nipru Bug şi Kerc este cu totul interzisă în timpul nopţei. (A. T. I.)**

Rugăciuni pentru victoriile armatei turceşti

Constantinopol, 11.— Sultanul a asistat în vechiul palat la rugăciunile făcute pentru victoriile armatei şi flotei. Principele moştenitor a vizitat expoziţia deschisă de comitetul flotei în favoarea îmbrăcămintelor de iarnă pentru soldaţi şi a cumpărat obiecte în valoare de mai mult de 10.000 franci. (Korr. Bureau).

Lupta dela Bikaneer

Londra, 11.—**O luptă fără de nici o importanţă a avut loc între nişte trupe turceşti şi corpul de cavalerie engleză din Bikaneer, prevăzută cu cămile. Aceasta cavalerie a pricinuit turcilor perderi mari; totuşi pierderile ei nu au fost decât 13 oameni morţi, răniţi sau dispăruţi. (Prin Legaţiunea engleză).**

Interesele americane în Turcia

Viena, 11. — *Agenţia Reuter află din Washington că secretarul marinei a autorizat pe comandanţii cuirasatelor „Tennesee“ şi „Nort Carolina“ să intervină în mod eventual spre a ocroti interesele americane în Turcia; dar ofiţerii americani vor avea să fină socoteală de situaţia grea pricinuită de războiu şi de dorinţa Statelor Unite de a observa o strictă neutralitate. (Korr. Bureau).*

Neutralitatea Persiei

Petrograd, 11.— **Şahul Persiei a informat guvernul francez de ferma sa hotărîre de a observa cea mai strictă neutralitate (Westnik).**

Forţele engleze din Egipt

— DIN SURSA GERMANA —

Berlin, 11. — *După ştiri mai detaliate din Constantinopol englezii dispun în Egipt în total de 50.000 de oameni, ceea ce faţă de forţele turce mult mai superioare se consideră, cu toate fortificaţiunile engleze, ca mult neîndestulătoare. (Wolffbureau).*

Relaţiile turco-bulgare

Sofia, 11. — **Călătoria ambasadorului turc Fethi bey la Constantinopol, dând loc la diferite comentarii precum şi prilej şefilor opoziţiei să facă declaraţiuni în parlament, m'am adresat la loc competinte diplomatic şi am fost asigurat că relaţiunile turco-bulgare continuă a fi neturburate şi sincere şi că Fethi bey se va înapoia mâine la Sofia.** R.

Situaţia la Cernăuţi

Cernăuţi, 11 Noembrie.

Stirea ce s'a răspândit că Cernăuţii a fost din nou bombardat, nu corespunde adevărului. In ultimele zile n'a fost nici o luptă în jurul Cernăuţilor.

Ruşii apropiindu-se prea mult de podul Zucisca, s'a încins o luptă de infanterie, în urma căreia ruşii s'au retras. In afară de această ciocnire nu se semnalează nimic deosebit. S.

Fugarii din Prusia

Roma, 10 (sosită 11). — **Ziarul „Temps“ primeşte din Copenhaga ştirea că fugarii din Prusia orientală ar fi 30 de mii. (A.T.I.)**

Ciocnire de vase

Copenhaga, 11. — **Vaporul danez „Anglodane“ a izbit în apele dela Falsterbo un torpilor german care a fost grav avariat şi a avut un om ucis, doui grav răniţi şi mai mulţi uşor răniţi. (Corr. bureau).**

In Africa de Sud

—REVOLTA A FOST INABUŞITA —

Roma, 10 (sosită 11).— **Se comunică din Praetoria, că mişcarea revoluţionară a slăbit, în urma intervenţiunei a două batalioane sub comanda generalului Dewet.**

Ştirile telegrafice din Londra anunţă, că generalul Botha continuă cu succes campania contra boerilor rebeli.

Revolta se poate considera ca înăbuşită. (A. T. I.)

Noul credit pentru marină în Italia

Roma, 10 (sosită 11). — Consiliul de miniştri a acordat marinei un nou credit de două sute milioane lire it. pentru cheltuelile extraordinare. (A. T. I.).

Mare serbare gratuită

DATA DE ZIARUL **UNIVERSUL** în Teatrul LEON POPESCU

DUMINICA, 23 NOEMBRIE c., (orele 8 dimineaţa)
cu ocazia tragerii marilor premii acordate abonaţilor să

ORDINEA SERBĂRII:

1. MUZICA sub conducerea maestrului Eug. Stelescu va delecta publicul cu bucăţile cele mai alese.
2. ORA 8 a. m. INCEPEREA TRAGERRI. 3. JEAN MONTAUREANU va zice monoloage noui şi de actualitate. 4. CONTINUAREA TRAGEREI. 5. VERO, neîntrecut imitator, răsfăţatul publicului dela Alhambra.
6. CONTINUAREA TRAGEREI. 7. JITTA NO (Matieu) recunoscut de celebra Nitta Jo, ca singurul ei imitator o înlocueşte cu succes la Alhambra: 8. CIOROBEA, concertist naţional. 9. BOLIN, neîntrecut în scenele de mahala. 10. PRIMUL QUARTET ROMAN „SYLVA“, care debutează în fiecare seară cu succes la Alhambra. 11. D. KESSLER, şeful orchestrei dela Alhambra, va acompania la Piano.
12. Orchestra va executa fantesia VISUL OLTEANULUI MOBILIZAT, compoziţia maestr. Eug. Stelescu.

Numai cu un abonament la „UNIVERSUL“ puteţi participa la această grandioasă serbare, şi să CONCURAŢI la marile premii ce se trag în această zi.
Cu lei 18, costul abonamentului pe un an, lei 9.15 pe şease luni sau 4.65 pe trei luni, aveţi şansa de a câştiga enorma sumă de 5000 LEI sau unul din numeroasele obiecte de mare valoare
ABONAŢI-VA LA „UNIVERSUL“ şi veţi lua parte gratuit la serbarea de DUMINICA 23 Noembrie